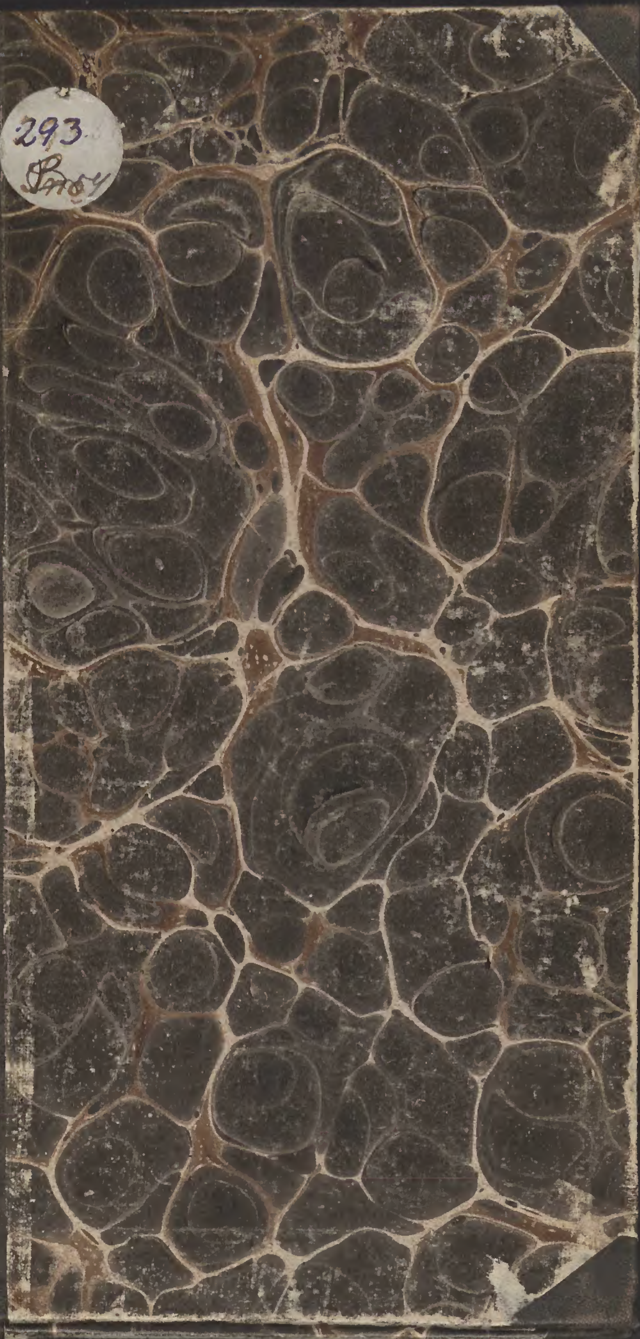
Nordiske

Mythe.

Nordiske Myther,

fortalte efter Kilderne

af

Brynjolf Snorrason og Kristian Arentzen.

Kiøbenhavn, 1849.

Chr. Steen & Søns Forlag; S. L. Møllers Tryk.

Indhold.

Side

Indledning.

Der regierede engang i Oldtiden en viis Konge i Sverrig ved Navn Gylfe. Asernes Vælde fyldte ham med Beundring. Han drog afsted til Asgaard for at faae rigtig Besked om dem. Han kom til Valhal, et uhyre hoit Pallads, tækket med forgyldte Skiolde. I Døren stod en Mand og legede med Sværd, 7 vare paa engang i Luften. Manden spurgte Kongen om hans Navn. Gylfe sagde, han hed Gangler (Vandreren). Manden fulgte derpaa Kongen ind i Palladset. De kom igiennem mange Sale. Der var en Mængde Mennesker i dem: nogle legede, andre drak, atter andre kæmpede. Kongen stod tilsidst for Odin. Guden spurgte,

hvad hans Ærinde var. Han svarede, at han var kommen for at søge Kundskab om Aserne. Og nu spørger han og faaer Svar.

Saaledes omtrent begynder den yngre „Edda“ (Oldemoder).

Vi have som den svenske Konge hørt om de mægtige Aser. Og vi ville ligesom han vandre til Asgaard for at faae Beskeed om dem.

1.

Tidens Begyndelse.

I Begyndelsen var kun et uhyre Svælg, Ginnungagab.

Syd for det blev en hed Verden, Muspelheim. Dens Fyrste, Surt, bevogter dens Grændse med et flammende Sværd.

Senere fremkom en kold mod Nord, Niflheim.

Fra Nord kom nu Floderne Elivoger og bleve til Is, der opdyngede sig i det nordlige Ginnungagab.

Ildgnister fløi fra Muspelheim til det sydlige Ginnungagab.

Ildgnisterne mødtes med Isen. Isen dryppede, og deraf fremkom Rimthursen Ymer og Koen Did-

humla, af hvis Yver der randt fire Mælkstrømme, som ernærede Ymer.

Ymer sov og svedte: da fremkom under hans venstre Arm en Mand og en Kvinde, og hans ene Fod avlede en Søn med den anden.

Ødhumla ernærede sig ved at slikke Isen. Den første Dag, den slikkede, fremkom derved om Aftenen Haaret af et Menneske, den næste Hovedet, den tredie hele Mennesket. Det hed Bure. Han var stor, stærk og smuk. Han giftede sig med Jættedatteren Besla og blev ved hende Fader til Odin.

Odin dræbte Ymer. Der løb saameget Blod af hans Saar, at Rimthurseslægten druknede deri med Undtagelse af Bergelmer og hans Familie.

Odin bragte Ymers Lig ud i Ginnungagab. Af hans Blod giorde han Havet, af hans Kiød Jorden, af hans Ben Biergene, af hans Tænder Stenene, af hans Haar Træerne. Af hans Hierneskal dannede han Himlen. Han satte fire Dværge: Øst, Vest, Syd og Nord, der, ligesom de andre, oprindeligt vare fremstaaede som Maddiker i Ymers Kiød, under dens fire Hiørner til at holde den iveiret. Ymers Hierne blev til de vilde Skyer. Odin tog derpaa Gnister fra Muspelheim og satte paa Himlen som dens Lys. Af Ymers Øienbryn giorde

han endelig Midgaard, et Værn imod Jætterne, der boede paa den kredsrunde Jords Strandbred.

Odin tog derpaa Jættedatteren, den sorte Nat og hendes Søn med Delling af Asaslægten, den lyse Dag, og satte dem paa Himlen. Han gav dem to Kerrer og to Heste til dermed hvert Døgn at fare Jorden rundt. Nat kiører foran med Hesten Rimfare, der hver Morgen bedugger Jorden med Skummet af sit Bidsel. Dag kommer saa med Skinfare, hvis Manke oplyser Alt.

Odin satte derpaa Manden Maane og Kvinden Sol til at styre Maanen og Hestene foran Solvognen.

Ved Strandbredden fandt Odin to Træer, tog dem op og indblæste dem Aand. Det blev de to første Mennesker, Manden Ask og Kvinden Embla. Han satte dem i Midgaard.

Odin byggede derpaa en Borg midt i Verden, som han kaldte Asgaard.

Hans Kone hedder Frig.

Paa Idas Slette færdedes Aserne i Tidens Begyndelse. De havde Overflod af Guld. De smedede ædle Malme. De legede glade med Tavl.

Snart begyndte Kampen mellem Aser og Jætter.

2.

Sifs Guldhaar. Andre Gude-klenodier.

Loke klippede engang i Tidens Morgen alt Haaret af Sif, Thors Hustru. Da Thor fik det at vide, greb han Gierningsmanden og truede at knuse hvert Been i ham. Loke maatte da sværge at faae Svartalferne nede i Jorden til at gjøre Sif Haar af Guld, der kunde vore som naturligt. Han gik da til Ivalds Sønner og fik Guldhaarene.

Han fik desuden Skibet Skidbladner, det bedste af alle Skibe, der altid havde Medvind. Det kunde rumme alle Aserne men ogsaa svøbes sammen og puttes i Pungen. Endvidere fik han Spydet Gungner, der giennemborede Alt.

Loke veddede om sit Hoved med en Dværg Brok, at han ikke kunde skaffe saadanne tre Klenodier tilveie. Broks Broder, Sindre, lagde da et Svineskind i Ilden. Brok stod ved Blæsebælgen. En Bræms satte sig paa hans Haand og stak ham. Han vedblev desuagtet at blæse. Da Arbeidet var færdigt, var det en Galt med Guldbørster, der kunde løbe i Luft og over Hav hurtigere end nogen Hest, Nat som Dag, saaledes lyste Guldbørsterne. Derpaa lagde Sindre Guld i Ilden. Brok blæste atter. Bræmsen kom igien, satte sig paa hans Hals og stak dobbelt saa stærkt som før. Han lod sig dog ikke forstyrre. Arbeidet blev en Guldring, Drypner. Nu lagde Sindre Jern i Ilden. Bræmsen satte sig dennegang mellem hans Øine. Blodet strømmede, saa han ikke kunde se. Han greb efter den med Haanden. Bræmsen fløi bort. Arbeidet blev en Hammer, der i Kamp aldrig kunde gaae i Stykker, altid traf og altid kom tilbage til sin Eiermand. Den havde kun en Feil, Skaftet var vel kort. Det var foraarsaget ved, at Brok det Øieblik havde holdt op at blæse, for at jage Bræmsen bort. Odin, Thor og Freir skulde afgiøre Væddemaalet. Loke gav Thor Guldhaarene, Odin Gungner og Freir Skidbladner. Brok gav Odin Ringen,

Freir Galten og Thor Hammeren. Guderne dømte, at Hammeren var det bedste Klenodie, et herligt Værn mod Rimthurserne. Loke tilbød Løsepenge for sit Hoved, men Brok vilde ikke vide deraf at sige. Saa tag mig da! sagde Loke; men da Dværgen vilde gribe ham var han forsvunden — han havde nemlig Sko, hvormed han kunde færdes baade i Luft og paa Hav. Da bad Dværgen Thor at gribe ham, og denne gjorde det ogsaa. Dværgen vilde nu hugge Hovedet af Loke, men denne sagde: Blot Hovedet, ikke Halsen! Dværgen tog da en Kniv og en Rem, stak Huller i Lokes Læber, syede Munden sammen paa ham og rev derpaa Hullerne ud.

3.

Jættebygmesteren.

Det var i Gudernes første Tid. De havde bygget Midgaard og Valhal. Da kom en Bygmester til dem og tilbød sig paa halvandet Aar at bygge en Borg, der ikke skulde kunne indtages af Biergriserne og Rimthurserne, naar de vilde give ham Freia og Sol og Maane til Løn derfor. Aserne lovede ham det, naar han kunde giøre det paa en Vinter. Han bad om, at maatte betiene sig af sin Hest Svadilfar. Loke bevirkede, at han fik Lov dertil. Bygmesteren begyndte paa Arbeidet den første Vinterdag. Han kiørte Stene til om Natten med Hesten. Aserne forundrede sig over de vældige Klippestykker, Hesten

trak. Den udrettede doppelt saameget som dens Herre. Da det lakkede mod Enden af Vinteren, var Arbeidet skredet vidt frem. Tre Dage før Sommeren var Bygmesteren næsten kommet til Borgeledet. Guderne kom nu sammen og spurgte om, hvo der var Skyld i, at man havde lovet Freia og Sol og Maane bort. Det var Loke. De truede da Loke med en forsmædelig Død, hvis han ikke kunde hindre Bygmesteren i at faae Borgen færdig til den bestemte Tid. Han tilsvor dem i sin Angst, at han, det koste hvad det vilde, skulde berøve Bygmesteren sin Løn. Samme Aften, da Bygmesteren kiørte ud med Hesten for at hente Sten, løb en Hoppe ud af Skoven, i hvis Nærhed Bygmesteren arbeidede, og vrinskede ad Hesten. Det var Loke. Hesten blev balstyrig, sled sig løs og løb efter Hoppen. Hoppen løb ind i Skoven igien. Bygmesteren efter sin Hest. Der blev ikke ført Sten til den Nat og altsaa heller ikke arbeidet Dagen efter. Da Bygmesteren saae, at han nu ikke kunde faae sit Arbeide færdigt til den bestemte Tid, kom Jætteraseriet over ham. Aserne saae da hvem de havde huset. De kaldte strax paa Thor — han var i Østerleden paa et Tog mod Troldene. Han

kom øieblikkeligt. Miølner giorde strax Ende paa Jættens Liv. Loke fødte nogen Tid efter et graat Føl med otte Fødder. Det var Odins Sleipner, den bedste af alle Heste.

4.

Thor mister sin Hammer men faaer den igien.

Thor laae engang og sov. Da han vaagnede, savnede han Miølner. Vred blev han. Forgiæves følte han sig for omkring hvor han havde ligget; den var og blev borte. Asen sagde det til Loke. De gik sammen til Freias favre Bolig. Thor bad hende om at laane sig sin Fiederham, om han maaske ved Hiælp af den kunde hitte sin Hammer. Freia svarede, han skulde faaet den, om den saa havde været af Sølv eller Guld. Loke iførte sig nu Fiederhammen. Vingerne susede. Han naaede snart Jætternes Land. Thursernes Fyrste, Thrym, sad paa en Høi, flettede gyldne Baand til sine Hunde og klippede sine Hestes Manker. Han spurgte Loke: Hvad

er der iveien blandt Aserne? Hvi kommer Du hid? Loke sagde: Ilde staaer det til blandt Aserne! Har Du taget Thors Hammer! Thrym svarede: Jeg har taget Hammeren! Den ligger godt forvaret, otte Mile under Jorden! I faae den ikke tilbage, medmindre I bringe mig Freia til Brud! Med den Besked maatte Loke flyve tilbage. Han mødte Thor i Midgaard. Har Din Moie lønnet sig! raabte Asen ham imøde. Loke fortalte ham Sagens Stilling. De gik atter til Freia. Thor busede ud: Bind Brudelinet om Dig, Freia, Du skal age med mig til Jotunheim! Vred blev Freia, hun fnyste, saa Asasalen skialv under hende og det store Brisingsmykke brast om hendes Hals. Du maa kalde mig den mest mandlystne blandt Kvinder, hvis jeg ager med Dig til Jætternes Land! raabte hun. — Aser og Asynier kom nu sammen paa Thinge, for at raadslaae om, hvad der var at giøre, for at faae Hammeren tilbage. Heimdal, den hvideste As, viis som alle Vaner, tog Ordet: Lader os binde Brudelinet om Thor, lader os give ham Brisingsmykket paa, lad det husmoderlige Nøgleknippe klingre ved hans Side, lad Kvindeklæder slaae ham om Knæerne, Ædelstene smykke hans Bryst og et sirligt Sæt hans Hoved! Thor raabte: Aserne maa skiælde mig for en Kvin-

de, hvis jeg tager Brudelinet paa. Loke sagde: Faae vi ikke Miølner tilbage, vil det ikke vare længe, inden Jætterne herske i Asgaard. De bandt da Brudelinet om Thor, gave ham Brisingsmykket om Halsen, knyttede klingrende Nøgler til hans Belte, lode Kvindeklæder slaae ham om Knæerne, smykkede Brystet med Ædelstene og Hovedet med et sirligt Sæt. Loke sagde: Jeg vil være din Terne! — Nu bleve Thors to Bukke drevne hiem og spændte til Skaglerne. Biergene revnede, Jorden stod i lys Lue, da Odins Søn agede til Jætternes Land. — Thrym saae Kerren komme og raabte: Reiser Jer, Jætter, reder Bænkene og fører mig Freia hid! Guldhornede Køer og kulsorte Øxne gaae omkring min Gaard, Skatte og Smykker har jeg nok af, Freia alene manglede jeg! — Det var tidlig om Kvælden, da Thor kom. Der blev baaret Øl frem. Bruden aad alene alle de finere Kvinderetter, en Oxe og otte Lax; hun slukkede sin Torst i tre Boller Miod. Thrym studsede: Aldrig saae jeg Brud tage bedre for sig af Retterne eller drikke mere Miod. Den snilde Terne svarede: Freia har ikke smagt Mad i sin Mund i otte Dage, saaledes længtes hun efter Jøtunheim. Thrym boiede sig ned over Bruden for at hente sig et Kys, men foer forfærdet til-

bage hele Salen igiennem. Ild staaer ud af hendes Øine! raabte han. Den snilde Terne havde atter et Svar paa rede Haand: Freia har ikke faaet Søvn i sine Øine i otte Nætter, saaledes længtes hun efter Dig! Thrym raabte da: Bærer Hammeren ind og lægger den i Brudens Skiød! Vier os saa! Thors Hierte lo i hans Bryst, da han saae sin Hammer igien. Han slog Iætten og hans hele Slægt ihiel med den.

Saaledes kom Jordens Søn igien til sin Hammer.

5.

Idun bortrøves men tages tilbage.

Odin og Loke giorde engang en Reise sammen. De kom over Fielde, giennem øde Steder. De led Mangel. De naaede omsider en Dal, hvor en Hiord Oxer græssede. De toge en, satte sig under et Træ og gave sig til at koge den. Da de syntes den havde kogt længe nok, toge de den af Ilden. Den var imidlertid endnu ikke mør. Da den igien havde kogt en Tid, toge de den atter af. Den var endnu ikke mør. De talte da om, hvad Aarsagen kunde være dertil. Da hørte de en Røst i Træet over dem, der sagde: Skylden er min! De saae op og bleve en stor Ørn vaer. Den vedblev: Hvis I ville give mig saa meget jeg kan spise af Oxen, skal den blive kogt! Det lovede de. Ørnen fløi da ned

af Træet og snappede begge Ørens Laar og Bove. Da blev Loke vred, greb en stor Stang og hug til Ørnen dermed. Stangen tog fat i Ørnen, der fløi op og tog Loke med sig. Lokes Fødder slæbtes over Stok og Sten, og han troede, at hans Arme skulde vrides af Led. Han anraabte Ørnen om Naade. Denne svarede, at han aldrig slap løs, medmindre han lovede at skaffe Idun med hendes Livsæbler paa en bestemt Tid ud af Asgaard. Loke lovede det i sin Nød. Han slap saa og kom atter tilbage til Odin. Odin og Loke reiste derpaa hiem. Loke gik nu til Idun og fortalte hende, at han i en Skov havde opdaget nogle Æbler, som hun vist vilde synes godt om. Hun skulde gaae derud og medtage sine, for at sammenligne dem med de andre. Idun lod sig narre og gik med ham ud af Asgaard. Nu kom Ørnen — det var den guldrige Jætte Thiasse — greb Idun og fløi hiem med hende til Thrymheim. Aserne bleve snart gamle og graahaarede, da de ikke havde Iduns foryngende Æbler at spise. De holdt Raad og undersøgte, hvem der sidst havde set Brages Hustru. Den sidste Gang man havde set hende var, da hun gik ud af Asgaard med Loke. Han blev da truet med Død eller Pinsler, hvis han ikke skaffede Idun tilveie igien. Loke blev bange

og lovede at hente hende tilbage fra Jætterne. Han laante Freias Falkeham og fløi nordpaa til Jotunheim. Han kom til Thiasses Bolig. Jætten var roet ud paa Søen. Idun var alene hiemme. Loke forvandlede hende til en Nød, tog hende i sine Kløer og fløi bort. Da Thiasse kom hiem, savnede han Gudinden. Han paatog sig sin Ørneham og fløi efter Loke. — Da Aserne saae Falken komme ansættende med Nødden i Kloerne og Ørnen bagefter, gik de ud til Asgaards Muur med en Dynge Spaaner. Da Falken kom indenfor Muren, dalede den. Aserne tændte nu Ild i Spaanerne. Ørnen fløi saa stærkt, at den ikke paa en Studs kunde standse sig. Luen greb fat i Vingerne. Aserne vare ikke sene, de ilede til, og Thor slog Jætten ihiel med sin Miølner.

Da Thiasses Datter, Skade, spurgte sin Faders Død, tog hun Hielm og Brynie paa og begav sig til Asgaard, for at hevne ham. Aserne tilbøde hende Forlig og Bøder. Hun sagde: Velan, naar I kunne bringe mig til at le! Loke havde strax en uanstændig Spas paa rede Haand, og Skade lo. Det blev nu afgiort, at hun skulde vælge sig en Mand blandt Aserne, uden at se Andet af dem end Fødderne. Hun saae et Par smukke Fødder og ud-

brød: Ham vælger jeg, Alt er smukt paa Balder! Det var imidlertid Vanen Niord fra Noatun.

Skade holdt mest af at boe paa Fieldene i Thrymheim. Niord holdt derimod meest af at boe ved Søen, som han raader over. De kom overens om at opholde sig ni Nætter i Thrymheim og tre i Noatun. Da Niord kom fra Fieldene, sagde han: Jeg kiededes ved Fieldene: Ulvetuden lyder der, Svanesang her! Skade svarede: Jeg kunde ei sove ved Kysten for Fugleskrig, Maagen vækker mig hver Morgen! Hun drog derpaa op paa Fieldene i Thrymheim. Hun løber der paa Skier med Bue og Pil.

6.

Fenrisulven bindes.

Loke avlede med en Jættekvinde, Angerbode, Fenrisulven. Guderne vidste, at den engang vilde blive dem farlig. Odin sendte derfor Bud efter den. Den blev saa opfødt i Asgaard. Odins diærve Søn Tyr var den eneste af Aserne, som havde Mod til at give den Mad. Da Guderne saae, at den voxede hver Dag, giorde de en Jernlænke, som de bade den prøve sine Kræfter paa. Ulven saae, han kunde magte den og lode dem derfor lægge den om sine Fødder. Han sparkede derpaa ud, saa gik den itu. Aserne gjorde nu en doppelt saa stærk Jernlænke og bade ham prøve den De sagde, han vilde blive meget berømt for sin Styrke, hvis en saa svær Lænke ikke kunde holde ham. Ulven saae nok, at

denne Lænke var meget stærk, men han havde ogsaa faaet flere Kræfter siden han brød den første. Han betænkte tillige, at han maatte vove Noget for at blive berømt. Han lod da Lænken lægge paa sig. Han rystede sig saa, sparkede ud og slog Lænken til Jorden, saa Stumperne fløi langt bort. Nu begyndte Aserne at frygte for, at de ikke skulde faae Ulven bunden. Odin sendte da Skirner ned i Svartalfheim til nogle Dværge og lod forfærdige et Baand af Biergerødder, Kattetrins Lyd, Kvindeskiæg o. s. v. Det var glat, blødt, tyndt og smalt som et Silkebaand. Derpaa droge Aserne ud i Søen Amsvartner til Holmen Lyngve og bøde Ulven til sig. De gik med Baandet til den og sagde: Dette Baand er maaske stærkere end det ser ud til! De forsøgte derpaa at rive det itu men kunde ikke. Ulven svarede: Enten er dette Baand svagt og saa har jeg ingen Ære af at bryde det, eller det er giort med Svig og saa kommer det aldrig paa mine Fødder! Aserne giensvarede: Du kan sagtens sønderslide et saadant Baand, Du, som før har brudt Jernlænker. Og kan Du det ikke, kan Du heller ikke indgyde os Frygt, og vi skulle da gierne løse Dig. Ulven sagde: Faae I mig først bunden, kommer jeg aldrig løs igien! — Ugierne lader jeg

mig lægge i dette Baand! Men for at I ikke skulle troe, at jeg er feig — velan, læg En af Jer sin Haand i min Mund til Tegn paa, at det gaaer ærligt til. Den ene As saae paa den anden. Ingen vilde vove sin Haand. Omsider rakte Tyr sin høire Haand frem og lagde den i Ulvens Gab. Uhyret sparkede nu ud. Baandet snæredes imidlertid fastere og fastere. Da lo alle Aserne, undtagen Tyr, han mistede sin Hoire. Aserne toge nu Enden af Baandet og droge det igiennem et stort fladt Klippestykke, som de saa fæstede dybt ned i Jorden. Ulven bed rasende om sig. De stak et Sværd i hans Kiæft, Hialtet i Underkiæben, Odden i Overkiæben. Han tuder forfærdeligt. Af Fraaden som flyder ud af hans Mund, danner sig en Aa. — — —

7.

Udgaardsloke.

Agethor kiørte engang med sin Kerre og sine to Bukke til Jotunheim. Loke var med ham. Om Kvælden kom de til en Bonde. Thor tog sine Bukke, slagtede dem, flaaede dem og lagde dem i en Kiedel. Da de vare kogte, bød han Bonden, hans Hustru og deres Børn, en Søn og en Datter, at spise med sig. Han havde lagt Bukkeskindene ved Ildstedet og sagde, at de skulde kaste Benene derpaa. Bondens Søn, Thialfe, hug et Laarben itu med en Kniv for at tage Marven ud deraf. Thor blev om Natten hos Bonden. Henimod Dagbrækningen stod han op, klædte sig paa, tog Miolner og indviede Bukkeskindene med den. Bukkene stode da op igien. Den ene var imidlertid halt paa det ene Bagben. Thors

Øienbryn sank ned over hans Øine, og han fattede saa haardt om Hammerskaftet, at Knoerne bleve hvide. En maa have brudt Benet! raabte han forbittret. Bonden og hans Husfolk vare nærved at synke i Jorden af Forfærdelse. De skrege alle i de vilde Skyer, bade om Naade og tilbøde i Erstatning Alt hvad de eiede. Da Guden saa deres Angst, lagde hans Vrede sig. Han tog deres to Børn, Thialfe og Røskva, i Bod. De fulgte ham fra den Dag af. Han lod sine Bukke blive tilbage og reiste videre mod Øst. Han drog over det dybe Hav. De kom til en stor Skov. I den gik de hele Dagen til det blev mørkt. De søgte nu om Natteleie. Efter megen forgiæves Søgen fandt de endelig et stort Hus. Der var en Indgang dertil ligesaa bred som Huset. Thialfe smed glad Madposen, som han bar, og de sloge sig til Ro der. Ved Midnatstid mærkede de et stærkt Jordskiælv. Huset rystede. Thor reiste sig og kaldte paa sine Ledsagere. De følte sig frem i Mørket og fandt midt i Huset tilhøire en Sidebygning. De gik ind i den. Thor satte sig i Døren, de Andre længere inde og vare meget bange. Thor holdt om Hammerskaftet, rede til Kamp. Der var et stort Bulder. Da det begyndte at grye ad Dag,

gik Thor ud og saae en vældig Mand ligge i Skoven ligeved Huset og snorke uhyre. Det var Gnyet, de havde hørt om Natten. Thor spændte sit Styrkebelte, der fordoblede hans Asastyrke, om sig. I samme Dieblik vaagnede Manden og reiste sig raskt. Thor blev besippet, glemte at slaae til og spurgte om hans Navn. Han sagde, han hed Skrymer. Jeg behøver ikke at spørge om dit Navn — vedblev Kæmpen — Du er Asathor! — Men hvor er min Handske bleven af! Skrymer bukkede sig og tog den op. Se! Det var det Hus, hvori Thor og hans Ledsagere havde overnattet; Udbygningen var Handskens Tommeltot. Skrymer spurgte Thor, om han kunde følge med dem. Guden sagde Ja. De satte sig nu til at spise Davre, Skrymer for sig og Thor og hans Ledsagere for sig. Da de vare færdige, foreslog Skrymer dem at have fælles Madpose. Thor var villig dertil. Skrymer lagde da alt Forraadet i en Pose. Han tog den saa paa Ryggen. Han gik forud hele Dagen med store Skridt. Om Kvælden kom de til en Skov. Skrymer lagde sig under en stor Eg. Jeg vil lægge mig til at sove! sagde han — Der er Madposen, I kunne spise til Aften! Han faldt strax i Søvn. Thor tog Madposen. Han kunde ikke faae Baandene løst, hvormed

den var lukket. Han blev da rasende, greb om Miølner med begge Hænder, gik hen til Skrymer og hug ham i Hovedet. Skrymer vaagnede. Der faldt nok et Blad ned paa mig! sagde han — Ere I ikke snart færdige med Nadveren, det er alt sildigt! Thor svarede, nu vilde de ogsaa til Ro. De gik saa hen under en anden Eg, just ikke vel tilmode. Ved Midnatstid hørte Thor Skrymer snorke, saa det dundrede i Skoven. Han reiste sig da, gik hen til ham, svingede Hammeren tit og stærkt og hug ham paa Skallen, saa Hammeren sank dybt ned i Hovedet. Skrymer vaagnede. Hvad, der faldt nok et Agern ned! sagde han — Hvad er paafærde, Thor! Thor gik hastigt tilbage. Han var vaagnet — sagde han — Det var imidlertid først Midnat, saa der var god Tid endnu at sove i! Thor laae og lurede paa, at Skrymer skulde falde fast i Søvn igien. Noget før Dag mærker han, at han sover trygt. Han reiser sig da, gaaer hen og hugger ham i Tindingen, saa Hammeren synker i lige til Skaftet. Skrymer reiser sig, føler sig til Hovedet og siger: Mon der sidder nogle Fugle i Træet over mig? Det forekom mig, da jeg vaagnede, at der faldt Noget ned! — Naa, Du er alt vaagen, Thor! — Ja, nu maa vi vel paa Farten igien! —

I har forresten nu ikke langt til Udgaard. — I har ellers ymtet om, at jeg just ikke var lille. Der er imidlertid anderledes Folk. Jeg vil raade Jer til ikke at være store paa det der. Udgaardslokes Mænd taale ikke Noget af saadanne Svøbelsebørn som Jer. — I giorde egentlig bedst i at vende tilbage! — Vil I imidlertid endelig derhen, saa gaaer mod Øst! — Jeg skal mod Nord, til de Fielde der! Skrymer tog derpaa Madposen paa Ryggen og gik ind i Skoven. — Ved Middagstid kom Thor og hans Ledsagere til en stor Slette, hvorpaa der stod en uhyre Borg. Stakitporten var tillukket. Thor prøvede forgiæves paa at aabne den. De maatte tilsidst krybe ind imellem Gitterstængerne. De traadte nu ind i en stor Hal, hvor der sad vældige Kæmper paa to Bænke langs ned ad Salen paa begge Sider. De traadte frem for Kongen. Han værdigede dem knapt et Blik. Han sagde smaaleende: Naa, saaledes forholder det sig! — Eller er denne Pusling maaske ikke Asathor! — Maaske der dog er mere ved Dig, end Du ser ud til! — Hvad ville I prøve? Hos os taales Ingen, der ikke kan øve en eller anden Bedrift! Loke svarede: Jeg vil spise omkaps med hvem det skal være! Udgaardsloke kaldte da paa en Mand ved Navn Lue. Han reiste sig

fra sin Plads. Man fremsatte et Trug, fyldt med Kiød, paa Gulvet. Loke satte sig ved den ene Ende af det, Lue ved den anden. De aade begge saa hurtigt de kunde. De mødtes midt i Truget. Lue havde imidlertid paa sin Side ikke blot som Loke ædt Kiødet men tillige Benene og Truget. Han havde da seiret. Udgaardsloke spurgte nu den unge Thialfe, hvad Kunst han forstod. Denne svarede: at løbe omkaps. Kongen reiser sig og gaaer ud paa Sletten. Han kalder paa en Pusling ved Navn Hu. I det første Løb var denne saameget forud for Thialfe, at han ved Maalet kunde vende sig om imod ham. Da sagde Kongen: Du maa anstrenge Dig mere, hvis Du vil seire! — Her har imidlertid aldrig været Nogen, der var hurtigere tilfods end Du! Da Hu i det andet Løb vendte sig om ved Maalet, var Thialfe et langt Pileskud fra det. Udgaardsloke sagde: Jeg troer neppe, Du vinder! Da Hu i det tredie Løb vendte sig om, var Thialfe ei engang midtveis. Alle vare da enige om, at det nu kunde være nok med den Prøve. Nu spurgte Udgaardsloke Thor, hvad Idrætter han vilde øve, som kunde svare til det Ry, der gik af ham. Thor svarede, han vilde helst drikke. Udgaardsloke gik atter ind i Palladset og lod et uhyre langt Horn bringe frem.

Han sagde: At drikke dette Horn ud i et Drag, er godt drukket; Nogle tømme det i to, Ingen af mine Mænd er saa ussel, at han ikke kan tømme det i tre. Thor var meget tørstig. Han satte Hornet for Munden og drak, saa han ikke troede, han behøvede at giore det oftere. Da han standsede, var der imidlertid næsten ligesaa meget deri som før. Udgaardsloke sagde: Du drak godt, men der skal mere til! — Naa, anden Gang gaaer det vel! Thor svarede ikke men satte Hornet for Munden igien. Han drak dygtigt. Da han holdt op, syntes han, det var sunket mindre deri dennegang end før. Kongen sagde: Hvordan er det, Thor! Du har giemt det Meste tilsidst! Da blev Thor vred, satte atter Hornet for Munden og drak af alle Kræfter. Det forslog en hel Del. Thor gav nu Hornet fra sig og vilde ikke drikke mere. Udgaardsloke sagde: Det er aabenbart, at Du ikke er saa vældig som vi troede! — Vil Du forsøge flere Ting? Thor svarede: Velan! — Det skulde ellers undre mig, om man hiemme hos os kaldte det, jeg drak, lidt! Kongen sagde: Unge Svende betragte det som en Leg at løfte min Kat. Jeg skulde aldrig have foreslaaet Asathor det, hvis jeg ikke havde set, at Du ikke er hvad jeg havde troet. Derpaa løb en

uhyre graa Kat frem paa Salsgulvet. Thor gik frem og tog den under Bugen. Han kunde imidlertid kun faae den ene Fod lidt fra Gulvet. Da sagde Udgaardsloke: Legen endte som jeg tænkte. Katten er stor og Du lille mod mine Mænd. Thor svarede: saa lille som jeg er, foreslaaer jeg En at brydes med mig, for nu er jeg vred. Udgaardsloke saa sig om paa Bænkene: Nei, det kan ikke nytte! — Lad os kalde min FostermoderÆlde ind. Hun har magtet Mænd, jeg ikke anser for svagere end Dig! Derpaa kom en gammel Kone ind i Hallen. Thor gav sig til at brydes med hende. Jo mere Umage han imidlertid giorde sig, desto fastere stod hun. Tilsidst begyndte hun at gaae angrebsviis tilværks, og Thor vaklede. Det varede ikke længe, før Thor faldt paa det ene Knæ. Udgaardsloke gik da frem og bad dem holde op. Det var alt ledet langt ud paa Natten. Kongen anviste Thor og hans Staldbrødre deres Leier. — Den næste Morgen, saasnart det dagedes, stod Thor op, klædte sig paa og beredte sig til at tage afsted. Udgaardsloke lod Mad og Drikke fremsætte. Da de havde spist og drukket, fulgte han dem ud. Ved Skilsmissen spurgte han Thor, hvordan han syntes, Reisen var løbet af, og om han havde truffet nogen vældigere Herre end

ham. Thor svarede, at han ikke kunde sige Andet end at den var falden ud til Skam for ham — I ville kalde mig en ringe Mand, det fortryder mig! Udgaardsloke svarede: Nu skal jeg sige Dig Sandheden, siden Du er ude af Borgen, i hvilken Du, om jeg lever og maa raade, aldrig mere skal komme eller nogensinde var kommen, havde jeg vidst, Du havde været saa stærk. Det Hele er gaaet til med Diensforblændelse. Jeg var Skrymer. Madsækken var bunden med Jernbaand. Du slog mig tre Gange med Hammeren. Det første Slag, det svageste, var alene blevet min Bane, hvis jeg havde faaet det. Du saae ved min Borg en Fieldaas med tre dybe fiirkantede Dale, en især dyb. Det var Mærkerne efter din Hammer. Jeg stiød Fieldaasen imellem, uden at Du mærkede det. — Lue var Ild. — Hu min Tanke. — Den ene Ende af Hornet stod i Havet. Naar Du kommer til det, skal Du se Ebben. — Katten var Midgaardsormen, Lokes og Jættekvinden Angerbodes Barn, som Odin har kastet i Havet, hvor den ligger og omspænder Jorden. Vi bævede Alle, da Du løftede dens ene Fod. — Elde, Du brødes med, var Alderdommen, som Ingen kan modstaae. — Nu maae vi skilles ad. Det er bedst for begge Parter, at I ei oftere

besøge mig. Skulde I imidlertid giøre det, skal jeg vide at forsvare min Borg da som nu! Da Thor hørte dette, svang han sin Hammer. Udgaardsloke var imidlertid forsvunden. Thor vender da om til Borgen for at ødelægge den. Ogsaa den var forsvunden. Den skiønne vide Slette var det Eneste, hans Oie overalt mødte. Han reiste da igien hiem til sit Rige Trudvang og sin uhyre Borg Bilskirner med dens 540 Sale.

8.

Thor fisker efter Midgaardsormen.

Thor tøvede ikke længe hiemme efter Reisen til Udgaardsloke. Han vilde gierne have Ram til Midgaardsormen, der var sluppen uskadt fra deres sidste Møde. Han tog hverken Kerre, Bukke eller Reiseselskab med sig, men gik ud af Midgaard i en Ynglings Skikkelse. Han kom en Aften til en Jætte ved Navn Hymer. Han blev hos ham om Natten. I Dagningen stod Hymer op, klædte sig paa og giorde sig færdig til at roe ud at fiske. Thor stod ogsaa op, giorde sig hurtigt færdig og bad om han maatte følge med. Hymer svarede: Jeg vil ikke kunne have synderlig Nytte af Dig, saa lille og ung som Du er! Du vil ogsaa fryse fordærvet, naar jeg roer saa langt ud og bliver saalænge borte som

jeg pleier! Thor sagde: Det turde være uvist, hvo af os to der først vil hjem! Han var saa vred, at han nær strax havde grebet til Hammeren. Han spurgte Hymer, hvad de skulde have til Madding. Hymer sagde, den maatte han selv skaffe sig. Han gik da hen til Jættens Hiorder og rev Hovedet af den største Oxe, der blev kaldt Himmelbryderen. Hymer havde alt skudt Baaden ud. Thor steg i den, satte sig i Agterenden, tog to Aarer og roede af alle Kræfter. Hymer maatte tilstaae, at Thor roede godt. Selv roede Jætten i Forenden. Baaden skiod en vældig Fart. Hymer standsede endelig og sagde, at nu vare de komne til det Sted, hvor han pleiede at fiske. Thor sagde, at han havde Lyst til at roe adskilligt længere ud. De roede da et godt Stykke endnu. Hymer standsede atter. De vare nu komne saa langt, at det var farligt at roe længere ud for Midgaardsormen! sagde han. Thor svarede, han vilde roe endnu et Stykke. Hymer var slet ikke tilfreds dermed. Thor lagde endelig Aarene ind, tog en stærk Line med en svær Krog paa og satte Oxehovedet paa den. Midgaardsormen kom. Den gabede over Oxehovedet. Da den mærkede Krogen i sin Kiæft, rykkede den saa vældigt til sig, at Thors Hænder sloge mod Rælingen af

Baaden. Thor blev nu vred, iførte sig sin Asastyrke og holdt igien, saa hans Fodder gik igjennem Baaden tilbunds. Han drog Ormen op paa Rælingen. De to Dødsfjender gloede paa hinanden. Ormen udspyede sin Edder. Hymer blegnede, da han saae Ormen og Søen styrtende ind i Baaden. I samme Øieblik som Thor løftede Hammeren for at knuse Uhyret, greb Jætten sin Kniv og hug Linen over. Ormen sank ned i Havet. Thor kastede til ingen Nytte Hammeren efter dem. Han slog derpaa Jætten med sin Næve paa Øret, saa han styrtede baglængs over Bord med Benene iveiret. Thor vadede derpaa i Land.

9.

Thors Kamp med Rungner.

Odin red engang — Guldhielmen paa Hovedet — paa Sleipner til Jotunheim. Det gik raskt igiennem Luft og over Hav. Han kom til Jætten Rungner. Denne siger: Det er en dygtig Hest, Du der har! Odin svarer: Jeg vil vove mit Hoved paa, at der ikke findes Mage til den! Rungner meente, at hvor god den end var tog hans Hest, Guldfare, dog længere Skridt. Odin lo og red bort. Rasende foer Jætten paa sin Hest og satte efter ham. Han var saa jættegal, at han ikke mærkede, han kom indenfor Asgaards Muur. Da han kom til Hallen, bode Aserne ham ind at drikke med sig. Man gav ham Thors Skaaler. Freia skænkede for ham. Han stak den ene Skaal ud efter den anden. Han blev

tilsidst fuld. Der vankede nu store Ord. Han vilde tage Valhal og flytte det til Jøtunheim, ødelægge Asgaard og dræbe alle Guderne undtagen Freia og Sif, Thors Hustru, dem vilde han føre hjem med sig. Tilsidst bleve Aserne kjede af hans Snak og kaldte paa Thor — han var i Østerleden at dræbe Trolde. Han kom strax og løftede sin Hammer. Han raabte: Drikke Jætter i Valhal! Skjænker Freia for Jætter! Rungner svarede bistert: Odin havde indbudet ham. Thor skreg: Du skal komme til at fortryde, at Du tog imod den Indbydelse! Det er ringe Hæder at dræbe en Vaabenløs — var Jættens Svar — jeg lod desværre mine Vaaben ligge hjemme! Det beviste mere Manddom, om Du mødte mig paa Grændsen ved Griotunagaard! Det var første Gang Nogen havde vovet at udfordre Thor. Han tog imod Tvekampen med begge Hænder. Rungner skyndte sig afsted hjem hvor han kom fra. Jætterne gjorde nu paa Grændsen en Mand af Ler, ni Alen lang og tre Alen bred over Brystet. De satte Hjertet af en Hoppe i Brystet paa denne uhyre Leerkæmpe. De kaldte ham Mokkerkalv. Runguer selv havde et takket Steenhjerte, hans Hoved var ogsaa af Steen, ligeledes hans store og tykke Skjold. Hans Vaaben var en Hvæssesteen. Han var den stærkeste

af alle Jætterne. Med Hvæssestenen paa Skulderen og Steenskjoldet foran sig oppebiede han Thor. Møkkerkalv stod ved Siden af ham, Hoppehjertet bævede i hans Bryst af Angst. Thor drog til Tvekampen med Thjalfe. Denne løb forud hen til Rungner og raabte: Du staaer uforsigtigt, Jætte, med Skjoldet foran Dig; Thor kommer op af Jorden under Dig! Rungner smed da Skjoldet under sine Fødder. Fattende om Hvæssestenen med begge Hænder ventede Jætten nu paa Thor. Tordenen rullede, Lynet knittrede — Thor kom. Hammeren foer giennem Luften. Hvæssestenen ligeledes. De mødtes. Hvæssestenen gik i to Stykker. Det ene Stykke faldt til Jorden; fra det nedstamme alle de Bierge, hvoraf Hvæssestene hugges. Det andet foer i Hovedet paa Thor og slog ham næsegruus til Jorden. Miolner traf Rungner midt i Panden. Han faldt over Thor saaledes at hans Fødder laae paa Thors Hals. Thialfe slog Møkkerkalv. Han gik saa hen og vilde tage Jættens Fødder af Gudens Hals. Han kunde imidlertid ikke faae dem af Stedet. De andre Aser kom til og prøvede det ogsaa men ligeledes forgjæves. Da løb Magne, Thors og Jættekvinden Jernsares tre Nætter gamle Søn, til. Han magtede det strax. Det var Skade —

sagde han — at jeg kom saa sildigt; jeg troer, jeg skulde slaaet denne Jætte ihjel med min bare Næve! Thor reiste sig, glad over sin raske Søn. Han gav ham Rungners Hest, Guldfare. Odin meente, Thor havde gjort bedre i at give sin Fader end en Jættequindes Søn en saa god Hest.

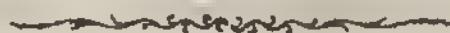
10.

Thor dræber Geirrød.

Loke var engang for at more sig fløiet ud i Frigs Falkeham. Han kom til Jætten Geirrøds Gaard. Han kigede nysgierrig ind ad et Vindue. Geirrød blev Fuglen vaer og befalede en af sine Folk at fange ham den. Husets Væg var høi. Loke blev siddende i god Ro og Mag og morede sig over den Uleilighed, det kostede Manden at komme op. Da Manden endelig var naaet op til ham og greb efter ham, vilde han flyve — men Fodderne hang fast. Han blev nu bragt til Jætten. Da denne saae ham i Dinene, fattede han Mistanke og befalede ham at tale. Loke tav. Jætten lukkede ham da inde i en Kiste og lod ham sulte der i tre Maaneder. Da tog han ham op og bad ham atter tale.

Nu sagde Loke hvem han var. For at frelse sit Liv maatte han tilsværge Jætten at skaffe ham fat i Thor uden Hammer, Styrkebelte eller Jernhandsker. — Thor drog afsted med Loke. Han tog underveis ind hos en Jætteqvinde ved Navn Grid, Moder til den stærke Vidar den tause, hvis Land overgroes af Riis og høit Græs. Hun sagde Thor, at Geirrod var en snu Karl, som ikke var god at komme i Kast med. Hun laante ham et Styrkebelte, et Par Jernhandsker og en Stav. Thor kom til en uhyre Aa. Han spændte Beltet om sig og støttede sig til Grids Stav. Loke holdt i hans Belte. Da Thor var kommen midt ud i Aaen, svulmede den saa høit, at Vandet gik Thor over Skulderen. Guden seer Geirrøds Datter Gialp staae og bevirke Aaens Stigen. Han tog da en stor Steen op af Aaen og hug efterh ende. Derpaa vadede han til Land og svang sig op ved Hiælp af en Røn. Thor kom nu til Geirrøds Gaard. Man anviste ham et Giæstekammer, hvori der kun var en Stol. Thor satte sig paa den. Den hævede sig op med ham. Han stak da Grids Stav imod Taget og trykkede Stolen ned. Der opstod et væld igt Brag og et forfærdeligt Skrig. Det var Geirrøds Døttre Gialp og Greip, der havde stillet sig

under Stolen, hvis Rygge Guden havde knækket, Geirrød bød nu Thor ind i Hallen. Der var en Ild langs ned ad Salen. Da Thor kom ligeoverfor Geirrød, tog denne med en Tang en gloende Jernklump og hug efter ham. Thor greb den med Jernhandskerne og kastede den tilbage. Geirrød sprang bag en Jernstøtte. Jernklumpen gik imidlertid igjennem Støtten og Geirrød, ja gjennem Væggen og ned i Jorden udenfor.

11.

Balders Død.

Odins Søn Balder var den bedste af alle Aserne. Han var mild og viis, veltalende og faver. Hans Domme vare bestandigt retfærdige. Han boede i Breidablik, hvor intet Ureent kunde trives.

Han havde engang stærke Drømme om, at hans Liv var i Fare. Han fortalte de andre Aser dem. Man besluttede at sikkre Guden for Alt. Hans Moder, Frig, tog da Ed af Vand, Ild, Jord, Steen, Jern, Træer, Dyr, Sygdomme o. s. v., at de ikke vilde skade ham. — Nu samledes Aserne paa Thinge og morede sig med at kaste og hugge paa den usaarlige Gud. Da Loke saae dette, fattede han en ond Beslutning. Han gik til Frig i

Fensal i en Kvindes Skikkelse. Han spurgte hende: Har da Alt svoret at skaane Balder, siden Aserne kunne hugge og skyde paa ham uden at det skader ham? Frig svarede: Øst for Valhal voxer en Vaand, som hedder Mistilten, den syntes mig for ung til at kræve Ed af! Nu gik Loke bort. Han ilede hen og rykkede Mistilten op. Den blinde Hø-der, Balders Broder, stod yderst i Kredsen, der skød paa Balder. Ham gik Loke til og spurgte: Hvor-for skyder Du ikke med paa Balder! Han svarede: Deels er jeg jo blind, og deels har jeg intet Vaa-ben! Da sagde Loke: Du burde dog ogsaa forher-lige din Broder. Jeg skal sigte for Dig. Der har Du en Kiep! Høder tog Mistilten og kastede den paa Balder. Den gik igjennem ham og han faldt død til Jorden. Det er den største Ulykke, der nogensinde er skeet. Da Balder var falden, stode Aserne maalløse. Den Ene saae paa den Anden. Alle brændte af Had til Ophavsmanden. De brast i Graad. Odin sørgede meest; han vidste bedst, hvad de tabte ved Balders Død. Da Gu-derne vare komne noget til sig selv igjen, spurgte Frig hvem af dem der vilde vinde hendes Yndest og ride til Hel, at forsøge paa at afkiøbe hende Balder. Hermod den snare, Odins Søn, paatog

sig det. Sleipner blev trukken frem. Hermod satte sig paa den og sprængte afsted. — Aserne toge Balders Lig og førte det ned til Stranden. Der laae Balders uhyre Skib Ringhorne. Guderne vilde drage det ud i Havet. De kunde ikke faae det af Stedet. De sendte da Bud til Jøtunheim efter Jættekvinden Hyrrokkin. Hun kom ridende paa en Ulv med en Hugorm til Tøile. Hun steg af. Odin satte fire Bersærker til at holde Ulven. De maatte smide den om for at magte den. Hyrrokkin stødte til Skibets Forstavn. Det fløi strax ud. Ild stod ud af de underlagte Ruller. Jorden skialv. Thor blev da rasende. Han greb sin Hammer og knuste Jættekvindens Hoved. Balders Lig blev nu baaret ud paa Skibet. Da hans Hustru, Nanna, saae det, brast hendes Hierte. Hun blev saa lagt paa Baalet tilligemed sin Ægteherre. Balders Hest blev ogsaa lagt derpaa. Det antændtes. Thor viede det med Miølner. Foran hans Fødder løb en Dværg ved Navn Litr, ham sparkede Thor ind i Ilden. Odin kastede Ringen Drypner paa Baalet; den fik fra den Tid af den Egenskab, at otte ligesaa svære dryppede fra den hver niende Nat. Foruden Guderne vare ogsaa Rimthurser og Biergriser tilstede ved denne Ligfærd. — Hermod red ni

Dage og Nætter gjennem dybe og mørke Dale. Han kom endelig til Aaen Giøl og red over Giallerbroen, som er belagt med skinnende Guld. Modguder, den Mø, som bevogter Broen, spurgte om hans Navn og Herkomst og tilføiede: Forleden Dag red her fem Flokke Døde over Broen men den bragede ikke mere under dem end under Dig ene Mand; Du har heller ikke Ligfarven, hvad vil Du her i de Dødes Land? Han svarede: Jeg vil til Hel efter Balder! Har Du ikke set ham? Hun sagde Jo. Han red nu videre, nedad mod Nord. Han naaede Sprinkelværket foran Hels Bolig. Han steg af Hesten, spændte Sadelgiorden fastere, svang sig atter op, gav Hesten af Sporerne og satte over Gitterporten. Han red nu frem til Hels Pallads, steg af og gik ind i Salen. Der sad Lokes og Jættekvinden Angerbodes Datter, som Odin havde kastet ned i Niflheim, hvorhen Alle komme som døe af Sygdom eller Ælde. Hun raader over ni Verdener. Hun er forfærdelig, halv blaa, halv med Menneskefarve. Hendes Dørtærskel hedder indbrydende Svig, hendes Træl og Trælkvinde Lad, hendes Fad og Kniv Sult, hendes Seng Helsotsleie, dens Omhæng overhængende Ulykke. Balder den gode sad i Høisædet. Hermod blev der Natten

over. Om Morgenen bad han Hel om at lade Broderen ride hjem med sig og forestillede hende, hvilken Sorg der herskede blandt Aserne. Hel svarede: Hvis Balder er saa almindelig elsket som Du siger, skal han komme tilbage. Naar Alt, Levende som Døde, vil begræde ham, vil jeg give Slip paa ham! Med den Besked gik Hermod. Balder fulgte ham ud af Hallen. Han sendte Odin Ringen Drypner til en Erindring. Nanna sendte Frig et Smykke og nogle flere Gaver. Hermod red derpaa hjem til Asgaard. Nu sendte Aserne Bud over al Verden og bad Alt græde Balder ud af Hels Rige. Mennesker, Dyr, Træer, Stene — Alt græd. Kun i en Hule sad en Jættekvinde ved Navn Tøk, som ikke vilde græde. Det var Loke.

Balder og Nanna havde en Søn, Forsete. Han jævner alle Trætter. Han boer i det af gyldne Søiler baarne sølvtakte Glitner.

Loke frygtede Gudernes Hevn og skjulte sig paa et Bierg. Han byggede sig et Hus med fire Døre. Ofte forvandlede han sig til en Lax og giemte sig i Franangers Fos. Han eftertænkte, om Aserne vel kunde fange ham i Fossen. Engang da han sad i sit Huus foran Ilden, tog han Garn og opfandt Fiskernættet. Aserne kom netop til i

det samme — Odin havde nemlig fra Hlidskialf i Asgaard, fra hvis Høisæde man kan see ud over hele Verden, opdaget hans Opholdssted. Loke kastede strax Nættet i Ilden, sprang op og styrtede sig ud i Aaen. Da Aserne kom til Huset, gik den viseste af dem, Kvaser, først ind. Han saae Asken af det brændte Næt og begreb strax dets Øiemed. Aserne gjorde nu et ligesaadant. De gik derpaa ud og kastede det i Fossen. Thor holdt det paa den ene Side og alle de Andre paa den anden. Saaledes droge de. Loke svømmede forud for det og giemte sig mellem to Stene. Nættet gik over ham. Aserne mærkede noget Levende under det. De trak Nættet op og bandt noget Tungt derved. De kastede det saa atter ud i Fossen. Løke ilede igien foran det. Han havde kun kort til Søen. Der var Livsfare. Han sprang da tilbage over Garnet og svømmede atter op i Fossen. Aserne opdagede ham. De gik igien op til Fossen. De deelte sig i to Hobe og kastede tredie Gang Nættet ud. Thor vadede midt ud i Aaen og fremad til Søen. Loke sprang paany over Nættet. Thor greb ham i Halen. Aserne førte ham nu ned i en Hule. De toge tre flade Klippestykker, som de opstillede paa Kant og sloge Hul igiennem. Derpaa

toge de Lokes Sønner Vale og Nare. Vale forvandlede de til en Ulv, hvorefter han søndersled Nare, med hvis Tarme Aserne saa bandt Loke over de tre Klippestykker, saaledes at det ene stod under hans Skuldre, det andet under hans Lænder, det tredie under hans Knæhaser. Baandene bleve til Jern. Skade hængte en Edderorm over ham, hvis Gift dryppede ham i Ansigtet. Hans Kone Sigyn sad hos ham og holdt et Bækken under den. Naar Bækkenet blev fuldt og hun maatte gaae hen og slaae det ud, dryppede Edderen ham i Ansigtet, og han vred sig da, saae Jorden skialv. Saaledes laae Loke til Ragnarøk.

Høder blev dræbt af Vale, en Søn af Odin og Rinde, der kun en Nat gammel, inden han endnu havde vasket sine Hænder og kæmmet sit Haar, hevnede Balder.

12.

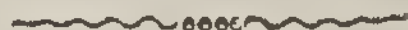
Freir og Gerde.

Freir er Vanen Niords vældige, milde og smukke Søn. Han raader for Regn og Solskin og Jordens Afgrøde. Han eier Alfheim.

Han satte sig engang i Hlidskialf. Hele Verden laa udbredt for ham. Han saae hen til Jotunheim. Der faldt hans Blik paa en faver Mo, der gik fra sin Faders Hus til sit Jomfrubur. Hendes Arme skinnede, saa Luft og Hav oplystes deraf. Guden blev strax greben af Kiærlighed. Han sad ene i de store Sale Dag ud og Dag ind. Hans Forældre, Niord og Skade, bade hans Vaabendrager, Skirner, om at see at saae Aarsagen til hans Bekymring at vide.

Skirner gik til sin vise Herre: Vi have levet sammen fra Barndommens Morgen; betro mig, hvorfor Solen ei mere fryder dit Sind! Freir fortalte ham, hvorledes han var betagen af Kiærlighed til Jætten Gymers Datter. Skirner sagde: Giv mig din gode Ganger og dit vældige Sværd, saa skal jeg drage for Dig til Jøtunheim. — Skirner red afsted. Veien gik i Mørke over taagede Fielde. Han traf en Hyrde siddende paa en Høi. Han spurgte ham om Veien til Gymers Gaard. Denne raabte: Vil Du styrte Dig i Døden! En Usling, der frygter! lo Skirner og sprængte videre. — Han naaede snart Jættens Gaard. Glubske Hunde vogtede Indgangen. Gerde talede til sin Terne: Hvilken Dundren! Jorden ryster, og Gaarden bæver! Ternen svarede: Der er en Mand udenfor. Han er stegen af sin Hest. Dyret græsser. Gerde sagde: Lad ham træde ind i vor Sal og drikke den klare Miød! — Jeg aner imidlertid ondt! Skirner traadte nu ind. Han bød den deilige Jættepige elleve gyldne Æbler for hendes Kiærlighed. Hun sagde Nei. Han vilde give hende Ringen Drypner, som blev brændt med Odins unge Søn Balder, hvoraf der siden den Tid hver niende Nat drypper otte ligesaa svære. Min Fader har

nok af Guld og Gods! var hendes Svar. Han truede hende derpaa med den spidse, blanke Klinge. Gerde pukkede paa sin Faders Kraft. Skirner meente, han skulde nok faae Bugt med ham. Skirner udtalte derpaa skrækkelige Besværgelser over hende. Gerde faldt da endelig forfærdet tilføie og lovede at favne Freir efter ni Nætters Forløb i den stille Lund Barre. — Skirner red nu hiem. Freir stod ude og modtog ham. Han gav ham ikke Tid til at tage Sadel af Hest, før han fortalte Reisens Udfald. Freir udbrød: Lang er Nat, længere to, hvor skal jeg tre udholde; tit mig en Maaned kortere tyktes end en halv af de Længselens Nætter!

13.

Skialdemiøden.

Aserne førte Krig med Vanerne. De kom tilsidst sammen for at slutte Fred. Begge Parter spyttede i et Kar. Aserne vilde ikke, at dette Fredsmærke skulde forgaae. De toge det derfor og lavede en Mand, som hed Kvaser, deraf. Han var saa viis, at han ikke blev Nogen Svar skyldig paa Noget. Han reiste vidt omkring for at undervise Menneskene. Engang kom han til to Dværge. De dræbte ham og lode hans Blod løbe i tre Kar. De blandede derpaa Honning i Blodet. Herved fremkom en saa herlig Miød, at hvo der drikker af den bliver Skiald. Disse Dværge dræbte engang en Jætte og hans Kone. Sønnen, Suttung,

tvang dem til at give sig den herlige Miød i Bod. Han giemte den i Hnitbierg og satte sin Datter Gunnlød til at passe paa den.

Odin drøg hiemmefra. Han kom til en Mark, hvor ni Trælle gik og sloge Græs. Han spurgte dem, om han skulde hvæsse deres Leer. De sagde Tak. Han tog nu en Hvæssesteen af sit Belte og skærpede Leerne. De bede nu meget bedre end før. Alle Trællene vilde kiøbe Hvæssestenen af ham. Han kastede den op i Luften. De køm i Kamp om den og huggede Hovederne af hverandre med deres skarpe Leer. — Odin tog ind hos Suttungs Broder Boige, hvis Trælle det var, han havde voldt Døden. Boige beklagede sig over sine Trælles Død, han havde nu Ingen til at forrette sit Arbeide. Odin, der kaldte sig Bølværk, tilbød at paatage sig de ni Trælles Arbeide, naar Boige vilde skaffe ham en Mundsmag af Suttungs Miød. Boige sagde, det stod ikke i hans Magt, han skulde imidlertid giøre Alt hvad han kunde derfor. Om Sommeren udførte nu Bølværk de ni Trælles Arbeide hos Boige. Da Vinteren kom, bad han denne erindre sit Løfte. De gik sammen til Suttung. Boige bad for Bølværk. Det nyttede imidlertid intet. Bølværk sagde da til Boige, at de

saa skulde prove List. Bøige gik ind derpaa. Bølværk tog derpaa en Naver og bad Bøige giennembore Hnitbierg. Bøge borede. Snart sagde han, at Bierget var giennemboret. Bolværk blæste i Hullet. Spaanerne fore imidlertid ud imod ham. Bøige havde altsaa narret ham. Han maatte til Arbeidet igien. Da Bølværk atter blæste, fløi Spaanerne ud til den anden Side. Han forvandlede sig da til en Orm og krøb igiennem Hullet. Boige stak efter ham med Naveren men traf ham ikke. Bølværk begav sig til Gunlod og laa hos hende tre Nætter. Hun tillod ham saa at drikke af Miøden. I tre Drag tømte han de tre Kar. Derpaa forvandlede han sig til en Ørn og fløi skyndsomt bort. — Da Suttung saae Ørnen flyve afsted, paatog han sig ogsaa Ørneham og satte efter den. — Saasnart Aserne saae Odin komme, satte de Kar ud i Gaarden. Da Odin naaede Asgaard, spyede han Miøden i Karrene. Suttung var lige i Hælene paa ham. I sin Besippelse lod han noget gaae bagud. Det brød Aserne sig ikke om. De slette Skjalde nyde det. Det andet gav Odin til Aserne og de gode Skialde.

14.

Freia.

Freia, Vanen Niords Datter, boer i Folkvang med den store og skjønne Sal Sesrymner. Hun deler Valen med Odin. Hun elsker Kiærlighedssange, og det er godt at paakalde hende i Elskovsanliggender. Hun var gift med en Mand ved Navn Od. Deres Datter var den favre Hnos. Od drog langtbort. Freia sad efter og græd gyldne Taarer. Hun søgte ham i alle Lande under forskiellige Navne. Hun har en Falkeham og Halsbaandet Brysing. Hun er en Mesterinde i Seid.

Syn er Dørvogterske i Freias Pallads og holder Døren lukket for dem, som ei maae komme ind.

Siofn vender Menneskenes Sind til Elskov.

Var hører Elskovsederne og straffer dem, der bryde dem.

Lofn forbinder de Elskende trods Hindringer.

15.

Yggdrasil.

Asken Yggdrasil er det største og ypperste af alle Træer. Dets Grene udbrede sig over hele Verden og naae op over Himlen. Det har tre Rødder. Den ene strækker sig over Niflheim, den anden ligger ved Rimthurserne, den tredie ved Aserne. Ved den første er Brønden Hvergelmer, hvor Dragen Nidhug ligger, der gnaver paa Roden tilligemed en Mængde Orme. Ved den anden er Mimers Brønd, der giemmer Visdom. Engang kom Odin og bad om en Drik af Brønden. Han maatte give sit ene Øie derfor. Ved den tredie er Urds hellige Brønd med to Svaner i, hvorfra alle Jordens nedstamme. Der holde Aserne deres Thing. Hver Dag ride de over Asabroen, Bifrøst,

dertil. Kun Thor gaaer og vader over Floderne paa Veien. Ved Urdsbrønden staaer en skiøn Bygning, hvoraf de tre Møer: Urd, Verdande og Skuld udgaae. De bestemme Menneskenes Levetid og kaldes Norner. I Askens Grene sidder en Ørn, der veed Meget; mellem dens Øine en Høg. Et Egern springer op og ned ad Asken og bærer Avindsord mellem Ørnen og Dragen Nidhug ved Niflheimsroden. Fire Hiorte løbe paa Træets Grene og bide Knopperne af. Nornerne hente hver Dag Vand af Urdsbrønden og stænke paa Asken for at dens Grene ikke skulde fortørres og raadne. Det falder saa ned paa Jorden som Dug.

16.

Valhal.

Valkyrierne indbyde Kæmperne til Valhal. Valhal har 540 Døre, 800 Einherier kunne jævnsides gaae ind ad hver af dem. Valhal er tækket med gyldne Skiolde, Loftet er lagt med Spyd, Bænkene strøede med Brynier. Blanke Sværd tiene som Lys. Naar Einherierne staae op om Morgenen iføre de sig deres Rustninger, gaae ud i Gaarden, kæmpe og fælde hverandre. Ved Middagstid ride de hiem igien og sætte sig tilbords. De spise af Galten Særimner, der bliver kogt hver Dag men er hel igien om Aftenen. De drikke Miød, der rinder af Geden Heidruns uudtømmelige Yver. Valkyrierne bære Hornene til dem. Odin, der sidder i Høisædet, spiser Intet; han giver sin Mad til sine to Ulve, Gere og Freke. Han lever af Vin alene. To Ravne sidde paa hans Skuldre. De hedde Hugin og Munin. Dem sender han i Dagningen ud over al Verden. Ved Middagstid komme de tilbage og hviske i hans Ører hvad de have set og hørt paa Jordens vide Kreds.

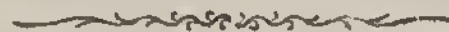
17.

Ragnarøk.

Ved Tidens Ende komme tre Vintre, hvori hele Verden bliver hiemsøgt af frygtelig Krig. Brødre dræbe hverandre af Gierrighed. Forældre og Børn skaane ikke hverandre. Hor tager overhaand. Derpaa kommer en Vinter, saa lang som tre andre, Fimbulvinter kaldet. Sneen fyger fra alle Kanter. Kulde og Blæst herske. Ulvene Hate og Skøl, Sønner af en gammel Jættekvinde i Jernskoven østen for Midgaard, der længe have forfulgt Maanen og Solen, sluge dem nu. Stjernerne forsvinde af Himlen. Himlen revner. Jorden skiælver. Biergene styrte sammen. Træerne rykkes op med Rode. Alle Lænker sønderbrydes. Den uhyre Hund Garm, der stod bunden

ved Gnipahulen, slipper løs. Fenrisulven ligeledes, den farer frem med opspilet Gab, Underkiæben ved Jorden, Overkiæben ved Himlen, Ild gnistrer af dens Øine og Næseborer. Havet stiger over sine Bredder. Midgaardsormen bliver jættegal og søger op paa Landet, den bugter sig frem ved sin Broder Ulvens Side og fylder Luft og Hav med sin Edder. Det uhyre Skib, Naglfare, der er bygget af døde Mænds Negle og styres af Jætten Hrym, bliver flot. Muspels Sønner komme ridende, anførte af Surt, der er omgivet af Luer, og hvis udmærkede Sværd skinner klarere end Solen. Bifrøst, den deilige brogede Regnbue, Broen, der forbinder Jorden med Himlen, brister under dem. Deres Heste maae da svømme med dem over store Floder. Paa Sletten Vigrid, der er hundrede Mile til alle Sider, samles alle Jætterne: Muspels Sønner, Hrymer med alle Rimthurserne, Midgaardsormen, Fenrisulven, Hel og hendes Folk og Loke. — Heimdal, der paa Himmelbierge vogter Bifrøst mod Biergriserne, behøver mindre Søvn end en Fugl, ser hundrede Miil vidt Nat som Dag og kan høre Græsset groe, reiser sig nu, blæser af alle Kræfter i Giallerhornet og vækker dermed alle Guderne. De samles paa Thinge. Odin rider til Mimers

Brønd for at hente Raad hos Jætten. Asken Yggdrasil skiælver. Aserne og Einherierne iføre sig deres Rustninger og drage frem paa Sletten Vigrid. Fremmerst rider Odin med sin Guldhielm, sin favre Brynie og Spydet Gungner. Han kæmper med Fenrisulven. Den sluger ham. Hans Søn, den stærke Vidar den tause, styrter da frem imod Uhyret, sætter sin ene Fod i dets Underkiæbe, griber med sin ene Haand i dets Overkiæbe og flækker dets Gab. Thor strider ved sin Faders Side med sin gamle Modstander, Midgaardsormen. Han fælder den men gaaer kun ni Skridt, da styrter han om, dræbt af Giften, den har spyet paa ham. Freir kæmper med Surt, og falder for ham. Tyr strider med Hunden Garm. De dræbe hinanden. Heimdal kæmper med Loke. De dræbe ligeledes hinanden. Nu kaster Surt Ild over al Verden og opbrænder den.

18.

Gienfødelsen.

En herlig grøn Jord skyder atter op af Havet. Sæden groer frem paa den uden at saaes.

Aserne mødes atter paa Idasletten. De tale om Fortiden. De finde de underlige gyldne Tavler, de eiede i Tidens Morgen, i Græsset. Balder og hans Banemand, Høder, komme fra Hel og sidde ved hinandens Side. Vale og Vidar leve. Thors Sønner, Mod og Magne, komme med Miølner.

Paa et Sted, som hedder Hodmimersholt, skjulte to Mennesker, Liv og Livthraser, sig under Surts Lue. De nærede sig af Morgenduggen. Fra dem nedstamme nye Slægter.

Solen fødte en Datter, skiøn som hun, der vandrer hendes Bane.

Slutning.

Nyd nu som Du nemmede! siger Odin til Gangler efter at have fortalt Gienfødelsen.

Gangler hørte da et stort Gny paa alle Kanter. Han saae sig om. Se! Han befandt sig ene paa en Slette. Borgen var forsvunden.

Han drog derpaa hiem og fortalte hvad han havde set og hørt.

Disse Beretninger gik siden fra Mund til Mund. —

Saaledes afrundes Rammen, hvori Nordens Myther passende kunne indesluttes. —

Ja, Borgen, det med gyldne Skiolde takte Valhal, er forsvunden og vi staae paa en Slette. Men vi ihukomme Mytherne om Balders Død, om Thors Bedrifter, om Freias gyldne Taarer.

Vi ville fortælle hverandre dem.

De skulle gaae fra Slægt til Slægt som store og begeistrende Minder, saalænge Norden staaer.

